

JORDANIË

REISGIDS MAGAZINE

REISREPORT REISGIDS MAGAZINES

Jordanië bezienswaardigheden, achtergrondartikelen, reisverhalen en handige tips.

Hoogtepunten

Petra, Wadi Rum, Jerash, Aqaba, Amman en Madaba.

In de voetsporen

van de Nabateërs, Lawrence of Arabia en de kruisvaarders.

Minder bekende plekken

woestijnkastelen, de Jordan Trail en Wadi Bin Hammad.

REIS
REPORT

PERIODE

...us ook het hoog-
...idden maart tot en
...ber. De maanden ok-
...den en is het enorm
...ver van tevoren, want
...l. Ook voor de andere
...jd moet reserveren. U-
...ger in het hoogseizoen.

Jordanië en hebben een maand
...nber is het einde van het hoog-
...ruk (maar ook zeker niet uitge-
...e temperatuur. Let er alleen wel
...mdat het vroeg donker is. Ook in
...g eens teruggegaan en konden in
...ding aan het strand liggen. Het weer
...ker, maar alsnog is het een geschikte
...e maken.

De warmste periode

Ga je toch in de warmste periode naar Jordanië, tijdens de zomervakantie in juni t/m augustus? Ga dan goed voorbereid op pad, zeker wanneer je populaire attracties bezoekt als Jerash en Petra. Zorg dat je vroeg in de ochtend vertrekt en neem genoeg water mee. Plan een bezoek aan een museum op het heetste van de dag.

De ramadan

Let's waar je ook zeker op moet letten is de ramadan. In deze periode wordt er tussen zonsopkomst en zonsondergang door de moslims gevast. Reizen tijdens de ramadan is prima mogelijk, maar je kunnen wel restaurants en winkels gesloten zijn. Aan de overkant is het juist een heel bijzonder moment om door Jordanië te reizen, omdat je kans hebt om de feesten na zonsondergang te maken. Bekijk voordat je je reis boekt wanneer de ramadan precies plaatsvindt omdat dit elk jaar verschilt.

Maand	Gemiddelde maximum temperatuur	Gemiddeld aantal zonnuren per dag	Gemiddeld aantal dagen neerslag per maand
Januari	11	6	11
Februari	13	7	10
Maart	15	7	8
April	21	9	4
Mai	26	11	1
Juni	29	13	0
Juli	30	13	0
Augustus	30	12	0
September	29	11	3
Oktober	25	9	6
November	19	7	9
December	13	6	

HANDIG

Een kaart van Jordanië met alle bezienswaardigheden die aan bod komen in dit magazine en nog een aantal andere noemenswaardige plekken.

-
- Al Himma
  - Umm Qais
  - Pella
  - Ajlun
  - Jerash
  - Umm el-Jimal
  - Salt
  - Amman
  - Woestijnkastelen
  - Azraq
  - Doopplaats Jezus
  - Mount Nebo
  - Madaba
  - Dode Zee
  - Wadi Mujib
  - Umm er-Rasas
  - Wadi Bin Hammad
  - Kerak
  - Dana
  - Shobak
  - Petra
  - Aqaba
  - Wadi Rum

REPORTAGE

Amman, een moderne metropool

door Marlou Jacobs

Amman is het kloppend hart van het land dat, zeker als het gaat om hotels en restaurants, zeer westers aanvoelt. Van hippe plekken zoals Rainbowwater loop je echter in no-time een buurt of een soek binnen, die je juist weer gevoel van het Midden-Oosten geven. Amman, de hoofdstad van Jordanië, is in korte tijd uitgegroeid tot dé multiculturele metropool van het land.

Voor de meeste reizigers is Amman het beginpunt van een rondreis voor ons. We rijden vanuit ons hotel, waar we de avond ervoor zijn aankwamen, met onze huurauto richting het Jordan Museum, onze bestemming van de dag. De eerste minuten is zo'n huurauto altijd onwennig en beter gezegd chaos - van deze stad helpt daar niet aan mee. Een beetje kijken we elkaar aan en besluiten er maar voor te gaan. We vertrekken naar de landse verkeersregels per direct en laten ons meevoeren in de chaos van het verkeer. Navigerend van rotonde naar rotonde, de zogenaamde

In totaal wonen ruim 4 miljoen mensen in Amman, wat bijna de helft van de inwoners van Jordanië. Men doet er vrijwel alles met de beperkte ruimte. Keersdrukte vanzelfsprekend niet ten goede komt. Daar is Amman een grote en drukke stad, maar met een interessante cultuur die ook voor reizigers genoeg te bieden.

Het Jordan Museum

Start je tour door Amman met een bezoek aan het Jordan Museum. Je meteen meer over de geschiedenis van het land. Het museum geeft een indruk van een specifieke periode uit de geschiedenis van Jordanië tot de islamitische en moderne tijd. Het museum is een oude beeldjes uit Ain Ghazal: een neolithische beeldhouwwerk van Jordanië. Van de enkele tientallen beelden die er zijn, is ook een paar twee hoofden. Je vindt ze in de citadel van Amman.

Sprookjesachtig Wadi Rum

door Marlou Jacobs

Met een beschermd gebied van 720 vierkante kilometer is de Wadi Rum de grootste wadi in Jordanië. Enorme bergen van zandsteen en graniet verschijnen tot een hoogte van maar liefst 1700 meter. Om dit unieke woestijnlandschap te beschermen, werd de woestijn in 1998 uitgeroepen tot beschermd gebied en staat het op de UNESCO Werelderfgoedlijst. En geheel terecht: de Wadi Rum is bijzonder populair bij reizigers.

Onze twee nachten in de Wadi Rum woestijn

Het is een uur of drie 's middags en we rijden zuidelijk op de King Highway, de hoofdweg van Jordanië. Een goed onderhouden weg, waar we genieten van het veranderende landschap om ons heen. Het is een extra cadeauje, want deze weg is een van de mooiste wegen om op te rijden. Meeneuriënd met Arabische muziek uit de radio, laten we de bewoonde wereld steeds meer achter ons en aan de grote rotsformaties te zien komen we steeds dichterbij de Wadi Rum. Met een laaghangende zon, belooft het een indrukwekkend ontvangst te worden.

Eenmaal aangekomen bij het visitor center ontmoeten we onze gids Odeh. Odeh woont in het dorpje naast de Wadi Rum en zorgt samen met zijn vader en beteren vrienden voor, wat later blijkt, een onvergetelijk weekend. Hij is het 21 jaar en vertelt zonder enige aanleiding dat hij binnenkort voor de eerste keer vader wordt. Met een grote glimlach op zijn gezicht en vol trots loopt hij vervolgens naar zijn jeep.

Autorijden op zijn best

We stappen bij Odeh in de achterbak van de jeep, zonder overkapping, en zitten tegenover elkaar, samen met onze koffers. Op het programma voor onze eerste nacht in de Wadi Rum staat wildkamperen en daarvoor moeten we eerst een eindje de woestijn inrijden. Een tocht die in al zijn eenvoud al direct een hoogtepunt is.

Achterin zittend, met mijn haren in de wind, weet ik gewoon even niet wat moet zeggen. De Wadi Rum is simpelweg overweldigend en indrukwekkend moet Zeker met een zon die steeds verder ondergaat en het landschap dat daarbinnen bijzonder krachtige kleuren krijgt. Om ons heen rijden de bedoesinnen met en voelt het alsof ik op een filmset ben beland, waarbij Jack Sparrow en al ven de hoofdrollen hebben bemachtigd. Ik heb nog nooit zo bewoond geleedere seconde dat ik ergens was. Rijdend in de onemridge leegte, met rotspartijen om ons heen en af en toe een enkele kameel.

een uur - wat mij uiter-
uren - richting een klei-
gaan wildkamperen. Het
nt opgemaakt te worden
zijn neef en twee vrienden.
ditionele wijze in een meta-
de grond in gegaan om te ga-
t matrasjes en slaapzakken en
uk bezig de setting nog meer te
roomdecor. Beige papieren zak-
nelichtjes worden overal om ons
mannen klimmen iedere rots op,
een laatste detail aan onze schitte-
ats toe te voegen.

dt groter

zonsondergang komen er twee nieuwe
Geheel volgens afspraak, want we gaan
niet met z'n tweeën wildkamperen. We
vergezeld door het team van de Nederland-
rganisatie Middenoostenreizen.com die onze
EPORT, de reis door Iran, kregen we goed con-
eft georganiseerd. Sinds onze eerste reis voor
met deze groep enthousiaste experts en sinds-
n delen we de liefde en interesse voor het Mid-
en-Oosten. Het wildkamperen in de Wadi Rum was
Jan ook hun idee, maar voor de gelegenheid waren
ze zelf ook even overgevlogen. Iets verlaat, want het
teamuitje naar Jordanië begonnen ze zelf die dag in
Petra.

Wildkamperen in een woestijn kan op allerlei manie-
ren, want in een grote leegte ben je niemand tot last.
In ons geval gaat de muziek aan, een koelbox met bier
het middelpunt van het kamp en het avond-
grond gehaald. Het feest gaat nog
onden we in onze slaap-
die nog nooit

terin de jeeps om bij daglicht te gaan touren door
Wadi Rum. Met vier jeeps achter elkaar schuiven
door de woestijn, stoppen we bij een aantal hogere
re rotsformaties en is het klikken van mijn hoorn
vaak het enige geluid om ons heen.

Onze vrienden reizen weer door naar Aqaba, maar
blijven nog een nachtje. Odeh zet ons dit keer
een comfortabel kamp, waar we slapen in een tent
ienement met zelfs een eigen badkamer. Het
heeft een uitgebreid dinerbuffet en een kamperen
maar gaan we verstandig op tijd naar bed. De volgende
de ochtend staat er namelijk een nieuw hoogprofiel
op ons te wachten, in de letterlijke zin van het woord.

Wadi Rum van grote hoogte

Het is 5 uur 's ochtends als we met handzaken
aan en een muts op klaarstaan bij de poort van
kamp. Een jeep verschijnt, keurig op tijd, met
lichten in ons gezicht en dat kan maar één ding
tekenen: it giet oan. We gaan de Wadi Rum be-
vanuit een luchtballon! Een excursie die door de
nauwkeurige eisen die aan het weer worden gesteld
nu eenmaal niet altijd zeker is. We rijden in het
ker richting een grote vlakke plek, waar de
grond hard en glad genoeg is. De jeeps stoppen
het personeel laadt alle spullen uit. De mand van de
luchtballon wordt op de grond gezet en wij worden
met een gezonde spanning tot alles gereed is.

Een klein rood ballonnetje wordt opgeblazen en
drijft de lucht in. Op die manier wordt er ge-
hoe de wind staat en is de uiteindelijke conditie
we de lucht in kunnen. Aan boord van de enigste
ballon die Jordanië heeft. Samen met nog drie aan-
reizigers, een stel uit Italië en een man uit Oosten-
gaan we met onze piloot de hoogte in.

De van origine Tsjetsjeense piloot heeft jaren
voor de Jordaanse luchtmacht gevlogen tota
zijn bijzondere ervaring ook voor 'horre
maken. Dat ging niet zonder
heel geheel zelfstandig
men. Oerje

Lawrence of Arabia en de Arabische Opstand

door Henk van Loon

In 1888 wordt Thomas Edward Lawrence geboren in een dorpie in Wales. Het gezin verhuist niet lang daarna en woont enkele jaren in een huis midden in de bossen, ten westen van Southampton waarna ze opnieuw verhuizen naar Oxford. Reeds op de middelbare school interesseert Lawrence zich zeer voor geschiedenis en op zijn 15e gaat hij geschiedenis studeren in Oxford. In het kader van deze studie maakt hij in 1909 een voertuig van drie maanden lang de kruisvaarderskusten in de Levant, een gebied dat toen stevig in handen was van het Ottomaanse Rijk.

Het Ottomaanse Rijk

Het Ottomaanse Rijk is genoemd naar de Turkse veldheer Osman I die vanaf de 13e eeuw de Balkan en van het Nabije Oosten tot en met het Zuiden van het Arabisch gebied deze uitbreiding door en aan het begin van de 20e eeuw omsloot het grootste deel van Noord-Afrika. Dit enorme wereldrijk was echter door alreeds al danig verzwakt.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog besloot het Ottomaanse Rijk zich aan te sluiten bij de "Centralen", onder leiding van Duitsland. Dat was geen verstandig besluit. Het land als Frankrijk hun invloedssfeer nog steeds wilden uitbreiden. De Fransen hadden daarbij sinds 1861 enige invloed in het Nabije Oosten. De Fransen hadden daarbij sinds 1861 enige invloed in het Nabije Oosten. De Fransen hadden daarbij sinds 1861 enige invloed in het Nabije Oosten. De Fransen hadden daarbij sinds 1861 enige invloed in het Nabije Oosten.

De Arabische Opstand

Een belangrijke uitdaging voor de Britten was om potentieel rebellerende gebieden, door de Ottomanen bezette gebieden, Lawrence had een belangrijke rol gespeeld in het Nabije Oosten. Lawrence had een belangrijke rol gespeeld in het Nabije Oosten. Lawrence had een belangrijke rol gespeeld in het Nabije Oosten. Lawrence had een belangrijke rol gespeeld in het Nabije Oosten.

...on on his bicycle
1935.

KRUISTOCHTEN EN KRUISVAARDERS

door Godfried van Loo

In 1095 riep paus Urbanus II tijdens het Concilie van Clermont op tot het houden van een kruistocht. Een kruistocht om Jeruzalem en het Heilige Land te bevrijden van Arabieren die het gebied in de 7e eeuw hadden veroverd. Dat er gehoor werd gegeven aan zijn oproep had overigens nog aanzienlijk meer redenen dan religie. Wie deelnam kreeg vrijstelling van belasting, bevrijding van lijfeigenschap, kwam onder bescherming van de kerk en ontving een algehele aflaat. Daarnaast was er voor landhongerige edelen vanzelfsprekend ook roem en rijkdom te vergaren.

Aan de eerste kruistocht (1096-1099) deden hoofdzakelijk Franse ridders, Duitse ridders en Normandiërs mee. De Franse en Duitse ridders gingen in naam van Godfried van Bouillon, zoon van Willem de Veroveraar. Ondanks Robert Curthose van Normandië en de Normandiërs in naam van koning flinke verliezen onder aanvallen van Bulgaren en Turken, werden vier kruisvaardersstaten gesticht in het gebied van het huidige Israël in het zuiden, Libanon, de kust van Syrië en een klein deel van het huidige Turkije boven (Syrisch) Aleppo.

Succesvolle aanvallen van de Arabieren leidden tot een tweede kruistocht (1147-1149) om hen terug te dringen. In 1180 sloot Boudewijn IV van Jeruzalem een wapenstilstand met generaal Saladin. Echter, een brute aanval van Reinoud van Châtillon op een moslimkaravan in 1181 maakte hier abrupt een einde aan en in 1187 veroverde Saladin Jeruzalem en de rest van het Heilige Land.

Aan het einde van de 12e eeuw, onder leiding van Richard Leeuwenhart, de Duitse keizer Frederik Barbarossa en de Franse koning Filips II, volgde een derde kruistocht. In de 13e eeuw gevolgd door nog een aantal kruistochten, met wisselend succes. Uiteindelijk zouden de Ottomanen in de 15e en 16e eeuw de Byzantijnen alsook de ridderorden en christelijke enclaves weten te verdrijven.

Aanpakkerijen aan de kruisvaarders

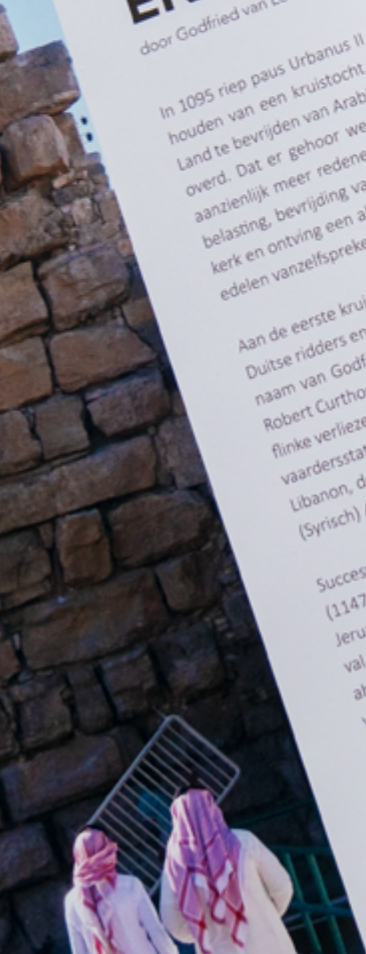
Kerak en Shobak zijn goed bewaard gebleven en te bezoe-
ken vanuit Jerash, iets ten westen van Jerash, ligt nog
de ruïne van de Aljounberg. Gelegen hoog op de Aijounberg
in de omgeving van de stad Amman. De ruïne is
van de 12e eeuw. De ruïne is
van de 12e eeuw.

Kerak kasteel

Shobak kasteel

De ruïnes van het mooie Jerash

door Godfried van Loon

De verwoeste stad Jerash wordt beschouwd als een van de belangrijkste en meest interessante Grieks-Romeinse-Byzantijnse steden in het Midden-Oosten. De stad was onderdeel van Decapolis, een tien stedenverbond in het oostelijk deel van het Romeinse rijk. De overblijfselen van de imposante stadspoorten, zullengangen, theaters en theaters laten duidelijk zien dat dit een belangrijk keizerlijk centrum was. Zelfs wanneer je niet zo'n grote geschiedenisliefhebber bent, zal Jerash op een positieve manier doen verbazen.

Over Decapolis

Decapolis (letterlijk: tien steden) was een tien stedenverbond en een regio van volkeren van Semitische, Griekse en Romeinse cultuur, in een regio van volkeren van Semitische, Nabateeërs en Arameeërs. Logischerwijs trokken deze tien steden de aandacht van een groot aantal van deze steden vinden we in het huidige Jordanië: Pella, Gadara (Umm Qais), Gerasa (Jerash) en Philadelphia (Amman). De resten van een groot aantal van deze steden vinden we in het huidige Syrië en Scythopolis (Beit She'an) in Israël behoorden tot de Decapolis. Het komt je ook in de Bijbel tegen.

Een bezoek aan Jerash

De ruïnes van Jerash beslaan een enorm gebied. Er zijn zoveel ruïnes te vinden, waardoor Jerash dan ook vaak samen met een gids wordt bezocht. De ruïnes bieden genoeg deskundige gidsen zichzelf aangezien de ruïnes door het hoofdcomplex. Uiteraard is het ook mogelijk om de ruïnes te bezoeken zonder gids op pad gaat, is het wel een beetje lastig. Wanneer je zonder gids op pad gaat, is het wel een beetje lastig te nemen. Zowel in dit magazine als natuurlijk in andere bronnen.

De triomfboog van Hadrianus

De wandeling door Jerash begint bij de zogeheten triomfboog van Hadrianus. Deze boog werd in 129 na Christus gebouwd ter ere van de keizer Hadrianus. Wanneer je de boog voorbij bent bevindt zich het hoofdcomplex. Hier worden nog steeds wedstrijden gehouden. Toeschouwers van kunnen genieten. De oorsprong van de triomfboog is van oorsprong een van de vier hoofdstraten van Jerash.

Het forum

De grote favoriet van Jerash is het forum. Het forum is de grootste en meest indrukwekkende onderdelen van Jerash. Het forum heeft een enorme omvang. Met 90 meter breedte en 100 meter lengte is het forum met het verharde kalksteenen vloer.

Qasr Azraq

Tijd voor het tweede kasteel op onze kastelenroute. Vanuit Qasr Al-Hallabat rijden we door richting het meer bekende Azraq kasteel. In tegenstelling tot de andere woestijnkastelen zie je het Azraq kasteel niet van ver al liggen. Het kasteel ligt namelijk aan de drukke hoofdstraat van het gelijknamige dorp, tussen de marktkraampjes en huizen.

De nabijgelegen oase, het Azraq Wetland Reserve, is de enige waterbron in dit uitgestrekte woestijngebied. Niet heel verwonderlijk dat het Azraq kasteel dan ook op deze strategische plek werd gebouwd, rond het jaar 300 na Christus. De Romeinen waren de eersten die gebruik maakten van dit kasteel. Sindsdien is het doorlopend bewoond geweest tot aan de twintigste eeuw. In de Mamelukken Tijd, zo rond de dertiende eeuw, is het kasteel omgebouwd tot hetgeen je er nu nog van kunt bewonderen. Uit deze periode dateert ook de kleine moskee met mihrab, gebouwd in het midden van het binnenplein.

Een bijkomstige reden om het Azraq kasteel te bezoeken is de connectie met Lawrence of Arabia. In de winter van 1917-1918 is het kasteel gebruikt door T.E. Lawrence en zijn Arabische troepen. Boven het poortgebouw zou de kamer zijn waar T.E. Lawrence de winter destijds heeft doorgebracht. Via een trap aan weerszijden van de ingang klim je gemakkelijk naar zijn oude kamer.

Zoekopdracht: Onder de kamer van Lawrence, hoofdpoot, ziet de opletende bezoeker de putjes in een steen wat het rechthoekige poortgebouw en rechthoekige poortgebouw op een speelveld

Het paleisje tussen de kastelen

Vanaf Azraq rijden we door naar Quseir Amra. Van de vele woestijnkastelen die verspreid door Jordanië overal uit het niets lijken op te doemen, is opvallend genoeg de kleinste het meest bijzonder. Quseir Amra, letterlijk Amra paleisje, heeft dan ook een plek op de UNESCO Werelderfgoedlijst bemachtigd. Eenmaal binnen snap je meteen waarom.

Quseir Amra was onderdeel van een groter complex, waarvan de resten in de nabije omgeving gevonden zijn. Het gebouw dat je hier bezoekt was vooral een klein koninklijk toevluchtsoord met verschillende badruimtes.

Op de dag dat wij het gebouwtje bezoeken, zijn we een van de eerste bezoekers. Dat merken we dan ook meteen aan het enthousiasme van de kasteelheer. Hij lijkt blij ons te zien en met een flinke tred lopen we samen met hem en zijn hond vanuit de parkeerplaats richting het paleisje. De kasteelheer geeft ons het gevoel dat hij in jaren geen bezoekers heeft gehad, want aan zijn gepassioneerde uitleg lijkt geen eind te komen. Toegegeven, alles wat deze beste man ons vertelt is zeer interessant en zo komen we achter ieder verhaal van de vele fresco's binnen dit paleisje. Hekjes worden 'stiekem' aan de kant geschoven, zodat we het nog beter van dichtbij mogen aanschouwen.

De fresco's vertellen verschillende verhalen, zoals jachtaferelen, opvallend veel naakte vrouwen, be-paneel in de ontvangstaal waar zes heersers worden getoond. Hoewel niet geheel zeker is welke heersers het hier betreft, wordt aangenomen dat het de Visigotische koning van Spanje, Perzische sjah, Byzantijnse keizer en mogelijk Ethiopische, Turkse en wellicht Perzische vorsten zijn.

Al-Haramah

JORDANIË

REISGIDS MAGAZINE

REISREPORT REISGIDS MAGAZINES

Jordanië bezienswaardigheden, achtergrondartikelen, reisverhalen en handige tips.

Hoogtepunten

Petra, Wadi Rum, Jerash, Aqaba, Amman en Madaba.

In de voetsporen

van de Nabateërs, Lawrence of Arabia en de kruisvaarders.

Minder bekende plekken

woestijnkastelen, de Jordan Trail en Wadi Bin Hammad.

REIS
REPORT